

H ü s e y n i İ l a h i

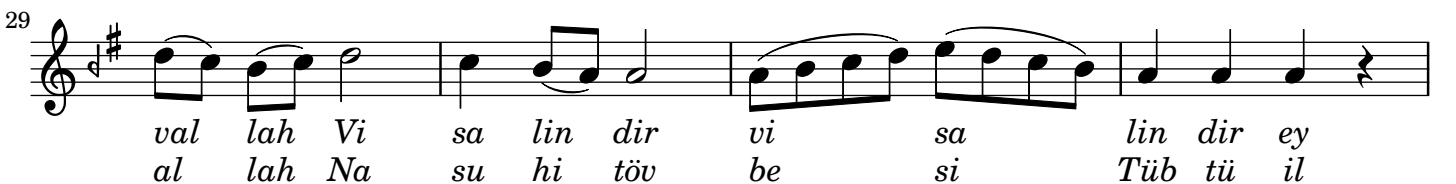
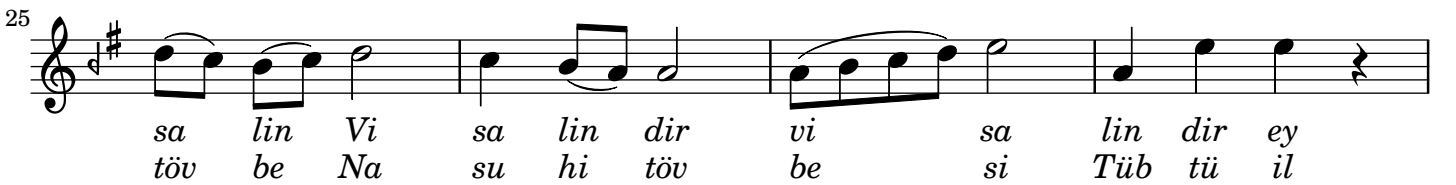
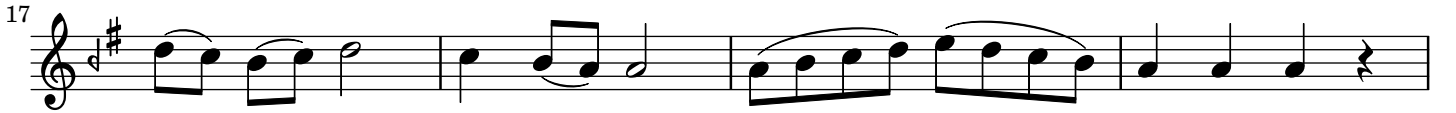
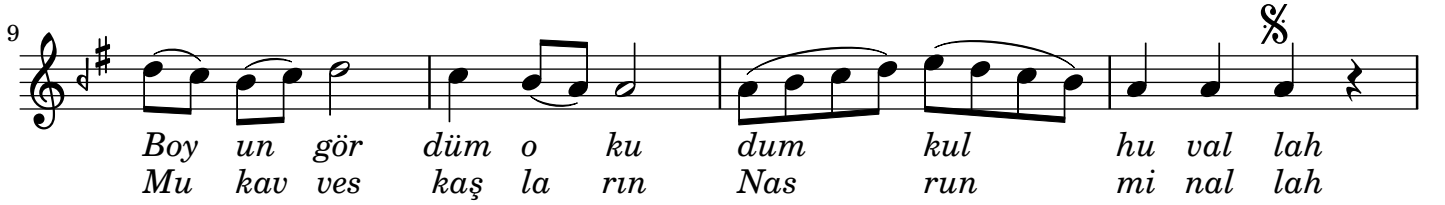
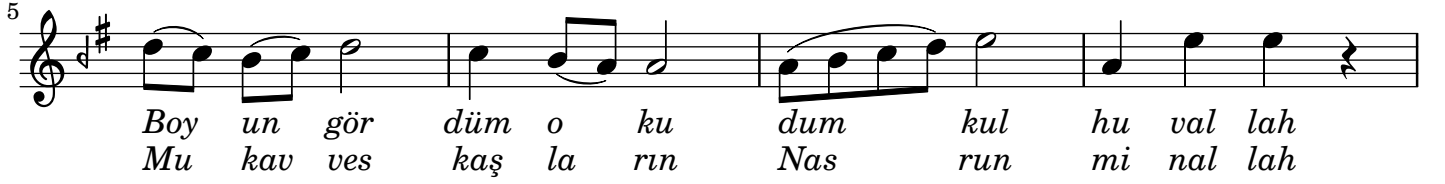
Yüzün Gördüm Dedim Elhamdülillah

NEY

Bestekârı : **La Edri**

Usûlü : **Sofyan** [4/4]

Güftekârı : **Nesimi**

**Yüzün gördüm dedim elhamdülillah
Boyun gördüm okudum kulhuvallah
Müsel sel zülfünü gördüm muanber
Mukavves kaşların nasrun minallah**

**Otuz iki haruf oldu visalin
Visalindir visalindir eyvallah
Nesimi kıldıysa bir kat'i tövbe
Nasuhi tövbesi Tübtü ilallah**

S o f y a n U s û l ü

*) Dört zamanlıdır.

*) İki tane iki (2 +2 = 4) zamanın veya iki Nîm Sofyân'ın birleşmesinden meydana gelmiştir.

*) 4/8'lik ve 4/4'lük iki mertebesi varsa da, anlaşılmaktadır. Âşık Çelebi'ye ve Divan'ındaki,

4/4'lük ikinci mertebe daha çok kullanılmıştır.

*) Pışrevlerde, İlâhîlerde, şarkılarda, türkülerde, şeklindeki beyte göre Nesimî bir Türkmen'dir. Şeyh Şibli'nin dervişlerinden oyun havalarda, kısaca özel usûl mecburiyeti olan Nesimî, İran'da Hurufîliğin önderi olan Fazlullah-ı Hurûfî'ye (öl. 1394) intisap etmiş ve daha sonra onun halifesi olmuştur. Hacı Bayram-ı Velî'ye intisap etmek isteyen, ancak bu isteği kabul edilmeyen Nesimî, Halep'te öldürülmüştür.

Sofyan D a r b U s û l ü

1 . Darb :

(Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]

2 . Darb :

(Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]

3 . Darb :

(Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]

Seyyid

İ m a d e d d i n N e s i m i

Seyyid Nesimî mahlası ile tanınan, 14.yy Hurufî Türk şairi. Azeri Türkçesinde ve Farsça divanlar yazmış, ayrıca Arapça da şiirler bestelemiştir.

1369-1370 yılları arasında olduğu Azerbaycanın Şamahı Şehrinde doğmuştur. İdamının da 1418 veya 1419 yılında olduğu tahmin edilmektedir. Türkçe ve Farsça divanları yazmıştır. Şiirleri dönemin bir çok şairini etkilemiştir. Şiirlerinde Hallac-ı Mansur'u andıran ifadeler kullanmasıyla idarecilerin tepkilerini üzerine çok çekmiştir.

XIV. yüzyılda Azerî Türkçesi ile coşkulu ve lirik şiirler yazan Nesimî'nin hayatı hakkında rivayetlere dayanan ve birbiriyle çelişen çok az bilgi bulunmaktadır. Soyu Peygamber'e dayandığı söylenen Nesimî'nin asıl adı İmadüddin, bir başka iddiaya göre de Nesimüddin'dir. Onun Şamahı, Şiraz, Diyarbakır veya Bağdat yakınlarındaki Nesim kasabasında doğduğu; Diyarbakır, Irak ve Tebriz taraflarında yaşadığı ve I. Murad devrinde Anadolu'ya geldiği rivayet edilir. Şiirlerinden devrinin medreselerinde okuyarak iyi bir eğitim gördüğü

Arab nutku tutulmuşdur dilinden Seni kimdür diyen kim Türkmensin

şeklindeki beyte göre Nesimî bir Türkmen'dir. Şeyh Şibli'nin dervişlerinden intisap etmiş ve daha sonra onun halifesi olmuştur. Hacı Bayram-ı Velî'ye intisap etmek isteyen, ancak bu isteği kabul edilmeyen Nesimî, Halep'te öldürülmüştür.

Kendisinin de Hacı Bektaş-ı Velî'den etkilendiği ileri sürülmektedir. Çeşitli nazireler yazmıştır. Şiirleri Anadolu, Azerbaycan ve İran'da yaygındır.

Görüşleri yöneticileri rahatsız etmeye başladığında, benzer vakalarda olduğu gibi, Nesimî de takip edilmiş ve Mısır Çerkez kölemenleri hükümdarı El-Müeyyed Şeyh'in emriyle Şam'da derisi yüzülerek öldürülmüştür. Cesedinin bir hafta halka gösterildiği, ayrıca öldürüldükten sonra derisini omzuna alıp 7 kapıdan aynı anda çıktığı rivayet edilir.

Alevilik ve bölge Şiiliğinde Yedi Ulu Ozan'dan biri kabul edilir. Toplumda genellikle Kul Nesimî adlı Alevi ozanla karıştırılır. Halbuki bu iki kişi farklı yerlerde yaşamış farklı insanlardır. Kul Nesimî şiirlerini saf Anadolu Türkçesi ile yazarken Azerbaycanlı Nesimî'nin şiirlerinde bolca Arapça ve Farsça kelimeler bulunur.

Azerbaycan Cumhuriyeti devletinde Azerbaycan türkçesi ile uğraşan en yüksek akademik kurum olan dilcilik enstitüsüne (Azerbaycan Nesimi Dilçilik İnstitutu) ismi verilmiştir. Nesimî Dilcilik Enstitüsü, Türkiye'de kurulu bulunan TDK karşılığı bir işlev yürütmektedir. Bakü'nün merkezi meydanlarının birinde de Nesimî heykeli vardır. Ayrıca Baküde 'Nesimi' metro istasyonu da vardır.